

İhbar İkramesine Müessesesine Genel Bir Bakış ve Etkinlik Önerileri An Overview of The Denouncement Prize and Effectiveness Suggestions

Hakan AYDİLEK

Sakarya Üniversitesi, Yüksek Lisans Öğrencisi, aydilekhakan2109@gmail.com

MAKALE BİLGİSİ

Makale Geçmişi:

Geliş 30 Mart 2021

Düzenleme Geliş 16 Ağustos 2021

Kabul 18 Ağustos 2021

Anahtar Kelimeler:

*İhbar İkramesine, 1905 sayılı Kanun,
Vergi Kaçakçılığı*

© 2021 PESA Tüm hakları saklıdır

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 1905 sayılı Menkul ve Gayrimenkul Emval ile Bunların İntifa Hakları ve Daimi Vergilerin Mektumatı Muhbirlerine Verilecek İkramesine Hakkında Kanun ile düzenlenen ihbar ikramiyesine ilişkin olarak genel bir değerlendirme yaparak ihbar ikramiyesi müessesesinin işlerlik kazanması için çözüm önerileri sunmaktır. Bu kapsamda, daha önce yapılmış çalışmalardan da yararlanılarak literatüre katkı sunmaya çalışılmıştır.

ARTICLE INFO

Article History:

Received 30 March 2021

Received in revised form 16 Aug 2021

Accepted 18 Aug 2021

Keywords:

Notification of the Law, Law No. 1905, Tax Evasion

© 2021 PESA All rights reserved

ABSTRACT

The purpose of this study is to make a general assesment of the notice bonus regulated by the Law No. 1905 on the Bonus to be Given to Securities and Real Estate Properties and Their Usufruct Rights and Permanent Taxes of Informants, and to offer solutions. In this context, it has been tried to contribute to the literature by making use of previous studies.

GİRİŞ

Devlet, kamu hizmeti sunarken birtakım gelirlere ihtiyaç duymaktadır. Kamu hizmetlerinin karşılanabilmesi için gerek duyulan gelirlerin en önemlisi vergi gelirleridir. Anayasamızın 73. maddesine göre herkes mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlüdür. Ancak vergi kayıp ve kaçığı sebebiyle vergi gelirlerinin olası tutarından düşük olması, kamu harcamalarının finansmanında ciddi bir problem oluşturmaktadır. Kayıtdışılığın önüne geçmek için birçok tedbir hayata geçirilmiş olup, bu tedbirlerden birisi de ihbar ikramiyesi müessesesidir. İhbar ikramiyesinin yasal dayanağını 31/12/1931 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren ve halen yürürlüğe girdiği şekliyle geçerli olan 1905 sayılı Menkul ve Gayrimenkul Emval ile Bunların İntifa Hakları ve Daimi Vergilerin Mektumatı Muhbirlerine Verilecek İkramiye Hakkında Kanun oluşturmaktadır. Kanunun getirdiği düzenlemeler doğrultusunda ihbarcılar, ihbarda buldukları hususlara ilişkin olarak ikramiye talebinde bulunmaktadırlar. Ancak 1905 sayılı Kanunun 1931 yılındaki haliyle yürürlükte olması ve kanunda yer verilen ikramiye hesaplamasına dair oranların güncelliğinin kalmaması sebebiyle Kanunun verimli ve etkin bir şekilde fonksiyon icra etmesi mümkün bulunmamaktadır.

Bu çalışmada ihbar ikramiyesi müessesesi ile ilgili önemli hususlara ve 01/01/2005 – 31/12/2019 döneminde ihbarcılara ödenen ihbar ikramiyesi miktarlarına değinilerek 1905 sayılı Kanunun vergi gelirlerinin arttırılması ve kayıtdışılığın önlenmesi amacının günümüz şartlarında gerçekleştirilebilmesi için çözüm önerileri sunmaya çalışılacaktır.

1. İhbar Kavramı ve İhbar İkramesinin Yasal Dayanakları

İhbarın sözlük anlamı, bildirim, bilgi verme, suç saydığı bir olayı yetkili makama gizlice bildirme, ele vermedir (<https://sozluk.gov.tr>).

Vergi hukukunda ise ihbar, vergisel yükümlülüklerini yerine getirmeyen kişi ve kurumların ilgili mercilere bildirilmesi olarak tanımlanmaktadır (Eşgünoğlu ve Buyrukoğlu, 2017).

Ülkemizde ihbarlar çoğunlukla husumet kaynaklı yapılmakta olup, yanlış yapılan işin o güne kadar ihbarcıya bir zararı dokunmamışsa ihbar müessesesi pek fazla kullanılmamaktadır (Gınalı, 2010).

1.1. Yasal Düzenlemeler

İhbar ikramiyesinin yasal dayanağı, 31.12.1931 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan ve halen yürürlükte olan 1905 sayılı Kanundur. Kanun ile vergi kayıplarının ilgili birimlere haber verilmesinin sağlanması öngörülmüş olup, asıl amaç vergi kayıp ve kaçığının engellenmesidir (Şenses, 2017).

İhbar ikramiyesi, Kanunun 6. maddesine istinaden verilmekte olup, anılan maddede,

500 liraya kadar	yüzde 15
5 000 liraya kadar, 500 liradan yukarı olan kısım için	yüzde 30
15 000 liraya kadar, 5 000 liradan yukarı olan kısım için	yüzde 20
15 000 liradan yukarı olan kısım için	yüzde 10

oranında ikramiye verilmesi öngörülmüş olup, bu oranlara göre hesaplanacak ikramiyenin üçte birinin verginin kesin tahakkukunda, üçte ikisinin ise verginin tahsili sonrasında verileceği hükme bağlanmıştır. Madde metninde yer verilen tutarlar güncelliğini yitirmiş olduğundan hali hazırda %10 oranı uygulanmaktadır.

1.2. İhbarda ve İhbarcıda Aranacak Şartlar

3071 sayılı Kanunun 4. maddesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisine veya yetkili makamlara verilen veya gönderilen dilekçelerde, dilekçe sahibinin adı soyadı ve imzası ile iş veya ikametgâh adresinin bulunması gerektiği, 6. maddesinde ise belli bir konuyu ihtiva etmeyen, yargı mercilerinin görevine giren konularla ilgili olan ve 4. maddede yer verilen hususları taşımayan dilekçelerin incelenmeyeceği hüküm altına alınmıştır.

24.01.2004 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 2004/12 sayılı Başbakanlık Genelgesinde de 3071 sayılı Kanunda sayılan hususlara yer verilmiş olmakla birlikte söz konusu hususları ihtiva etmeyen ancak somut nitelikte bilgi ve belge eklenmiş ihbarlar üzerine idarece işlem yapılabileceği belirtilmiştir.

Gerekli şartları taşımayan dilekçeler, yetkili idari mercilerin gereksiz yere meşgul edilmesini engellemek açısından inceleme konusu yapılmamaktadır. Gerekli şekil ve içerik şartlarını taşıyan ihbar dilekçeleri üzerine vergi incelemesi yapılmasına karar verilmesi halinde ise incelemeye hemen başlanmakta ve bu incelemeler öncelikle sonuçlandırılmaktadır (Alptürk, 2007).

1.3. İhbar Şekilleri

Esas itibariyle ihbar dilekçeleri, 3071 sayılı Kanuna göre işleme tabi tutulmaktadır. Kanunda, ihbar dilekçelerinin imzalı olmasının gerekli olduğu ifade edildiğinden ihbarların yazılı olarak yapılması en doğru olanıdır (Türkey, 2015).

Her ne kadar esas kuralın ihbarın yazılı olarak yapılması olsa da ihbarın sözlü olarak, telefonla ve e-posta yoluyla da yapılması mümkündür. Sözlü ihbarlarda ihbarcının sözlü beyanının bir tutanağa geçirilerek ihbarcının imzasının alınması gerekir. Bununla birlikte şayet ihbarcının ikramiye talebi varsa bu talebi mutlaka yazılı olarak ilgili mercilere bildirmelidir.

Telefonla yapılan ihbarlarla ilgili olarak ise vatandaşlara vergi ile ilgili hususlarda danışma hizmeti sunan Vergi İletişim Merkezi (VİMER), telefonla yapılan ihbarların takip edilmesi ve değerlendirilmesinde koordinasyonu sağlamak ve ihbarları ilgili ve yetkili birimlere ulaştırarak işlemlerin çabuklaştırılması noktasında da önemli bir görev ifa etmektedir.

Teknolojik gelişmeler doğrultusunda iletişim imkanları da hızla gelişmekte ve çeşitlenmektedir. Günümüzde e-posta yoluyla iletişim bir hayli yaygınlaşmış olup, e-posta yoluyla yapılan ihbar ve şikayetlerde de önemli oranda artış olmuştur (Alptürk, 2007).

Son yıllarda Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) kanalıyla da vatandaşlar tarafından yapılan her türlü başvuru, değerlendirilmek üzere ilgili birimlere ulaştırılmakta olup, vergi ile ilgili ihbar, şikayet, dilek, istek gibi konularda CİMER kullanılmaktadır.

2. İhbar İkramesinin Ödenmesi, Vergilendirilmesi ve Kapsamı

2.1. İkramiye Ödemesi

Gerekli şekil ve içerik şartlarını taşıyan ve somut bilgi ve belgelere yer veren ihbar dilekçelerinin değerlendirilmesi sonucunda vergi incelemesi yapılmasına karar verilebilir. Vergi incelemesi neticesinde ihbarcıya ikramiye ödenebilmesi için ikramiye hesabını gösterir bir Görüş ve Öneri Raporu düzenlenmektedir.

Görüş ve Öneri Raporunda; ihbar ikramiyesi ile ilgili mevzuata, ihbar konusu ile inceleme sonucunda bulunan matrah farkı/farkları arasında bağlantı bulunup bulunmadığına ve dolayısıyla muhbire ikramiye ödenip ödenmeyeceğine ve ödenecekse hangi tutarda ödeneceğine ilişkin açıklamalara ve hesaplamalara yer verilmektedir. İkramiye ödenmesi yönünde rapor düzenlenmişse kesin tahakkukta 1/3'lik kısım için, tahsilat yapıldığında ise 2/3'lik kısım için Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliği uyarınca ikramiye hesabını gösterir bir çizelge düzenlenmekte ve ödenek talebinde bulunmaktadır.

İhbar ikramiyesi ödenmesine ilişkin önemli bir husus, ikramiyenin vergi aslından kaynaklanan kısmı ile cezadan kaynaklanan kısmının ödeme zamanlarının farklı olmasıdır.

Vergi aslından kaynaklanan kısmın ödenmesine ilişkin üç özel durum mevcuttur. Bunlardan ilki, ihbar edilen mükellef adına yapılan tarhiyatın dava konusu yapılması halidir. Vergi Usul Kanununa göre inceleme raporunda matrah farkı tespit edilip tarhiyat önerilmişse bu tarhiyat ihbarname ile yapılmaktadır. Şayet ihbar edilen mükellef, adına tanzim ve tebliğ edilen ihbarname veya ihbarnamelere karşı Vergi Mahkemesinde dava açma yoluna giderse 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 27/4. Maddesi uyarınca ihbarnamelere tahakkuk verilmez. Dolayısıyla ortada bir tahakkuk bulunmadığından ikramiyenin 1/3'lik

kısımının dava sonuna kadar ödenmesi mümkün bulunmayıp, kesin tahakkuk için kararın idare lehine kesinleşmesi gerekmektedir.

İkinci durum ise ihbarname ile tebliğ edilen tarhiyata ilişkin olarak uzlaşma talebinde bulunulmasıdır. Şayet ihbar edilen mükellef uzlaşma talebinde bulunmuşsa, uzlaşma görüşmesi yapıp uzlaşma tutanağı düzenlenene kadar ihbarnameye tahakkuk verilmez. Vergi Usul Kanununa göre uzlaşma kesin olduğundan uzlaşmaya varılıp tutanak imzalandığında uzlaşılan tutarlara tahakkuk verilir. Bu aşamada ihbar ikramiyesinin 1/3'lik kısmının ödenmesi gerekir.

Üçüncü durum ise kesin olarak tahakkuk eden vergi aslının ihbar edilen mükellef tarafından af kanunları ile yapılandırılması, diğer bir ifade ile af kanunları ile bir ödeme planına bağlanarak taksitlendirilmesidir. İkramiye ödenmesine ilişkin genel usul, kesin tahakkuk ve tahsilden sonra tek aşamalı olarak ödeme yapılması olmakla birlikte şayet tahsil edilmesi gereken vergi tutarları, af kanunları kapsamında taksitlendirilmişse bu durumda ikramiye ödemesinin taksitlere isabet eden tutarlar tahsil edildikçe peyderpey yapılması gerekmektedir. Bu durumda tahsil edilen her taksitten sonra çizelge düzenlenerek ödenek istenmesi gerekecektir.

1905 sayılı Kanuna göre, kesin tahakkukla birlikte henüz tahsil edilmemiş olan tahakkuk aşamasındaki bir vergi için 1/3'lik oranda ikramiye ödenmesi mümkün iken ikramiyenin cezalarla ilgili kısmının ödenmesinde durum farklıdır. Ceza kat'i surette tahakkuk etse dahi ikramiye ödenmesi için cezanın tahsil edilmesi beklenmektedir. Zira cezanın ölüm ve af kanunları gibi nedenlerle tamamen veya kısmen kalkması gerekebilir. Dolayısıyla kalkması ihtimal dahilinde olan başka bir ifadeyle tahsil imkanı kesin olmayan ceza miktarları, tahsil edilmediği sürece ihbar ikramiyesi hesabına dahil edilmemektedir. Bu doğrultuda cezalar için ancak tahsil edildiklerinde çizelge düzenlenmekte ve ödenek talebinde bulunulmaktadır.

2.2. İhbar İkramesinin Vergilendirilmesi

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 2. maddesinde gelirin unsurları sayılmış olup, ihbar ikramiyesi, bu gelir unsurları arasında yer almadığından gelir vergisine tabi değildir. İhbar ikramiyesi, ivazsız bir iktisap olduğundan veraset ve intikal vergisinin konusuna girmektedir. (Budak, 2009).

İhbar ikramiyesi tutarı üzerinden Veraset ve İntikal Vergisi Kanununa göre istisna tutarları da göz önünde bulundurularak hesaplanan verginin ödendiğine dair belge verilemediği durumlarda kanunun 17. maddesi uyarınca ödemeyi yapan tarafından teminat olarak vergi kesintisi yapılarak muhbire ikramiye ödenir (Gınalı, 2010).

2.3. İhbar İkramesinin Kapsamı

İhbar konusu vergilerin neler olabileceğine 1905 sayılı Kanunun 6. maddesinde yer verilmiştir. Buna göre, ihbar ikramiyesinin konusuna gelir vergisi, kurumlar vergisi, katma değer vergisi, damga vergisi, gider vergisi ve veraset ve intikal vergisi, tapu harcı gibi süreklilik arz eden vergiler girmektedir.

Dolayısıyla gecikme zammı, gecikme faizi, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları, geçici vergi ve buna bağlı cezalar ile süresiz vergiler ve bir defaya mahsus olarak çıkartılan ek vergiler ihbar ikramiyesinin konusuna girmemektedir (Türkay, 2015).

3. Özellikli Durumlar

3.1. İhbarcının Kimliğinin Açıklanmaması

22/11/1990 tarihli 1990/1 nolu İhbarlar İç Genelgesi uyarınca ihbarcılarının isimleri gizli tutulmakta ve açıklanmamaktadır. Bunun tek istisnası, vergi incelemesinin aramalı yapılması halidir. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 142. Maddesinde, ihbar üzerine yapılan arama sonucunda ihbar asılsız çıkarsa ihbarcının adının bildirilmesinin istenebileceği ve ihbarcının adının bildirilmesinin zorunlu olduğu hükme bağlanmıştır. Bu hüküm ile gerçek olmayan ihbarlar karşısında mükelleflerin korunması amaçlanmıştır. Ancak ihbar üzerine yapılan

vergi incelemesi arama yapılmasını gerektirmiyorsa ihbar asılsız olsa bile muhbirin kimliği açıklanmamaktadır (Alptürk, 2007).

3.2. İhbar İkramesi Ödenmeyecek Durumlar

1905 sayılı Kanunun 6. maddesinde, görevleri gereği vergi işleriyle uğraşanların bu tür ikramiyeden yararlanamayacakları belirtilerek olası suistimallerin önüne geçilmek amaçlanmıştır. Kaldı ki, kamu görevlileri, görevleri sırasında görevlerine ilişkin olarak kovuşturmayı gerektiren bir suç işlendiğini öğrendikleri takdirde bu durumu Türk Ceza Kanunu uyarınca ilgili mercie bildirmekle yükümlüdürler (Şenses, 2015).

Diğer taraftan Kanunun 6. maddesi ile birlikte 213 sayılı Vergi Usul Kanununun “Vergi Mahremiyeti” başlıklı 5. maddesi dikkate alındığında, vergi muameleleri ve incelemeleri ile uğraşan memurlara, vergi kanunlarına göre oluşturulan komisyonlara iştirak edenlere, vergi mahkemeleri, bölge idare mahkemeleri ve Danıştay’da görevli olanlara ve vergi işlerinde kullanılan bilirkişilere de ikramiye verilmeyeceği sonucuna ulaşılmaktadır (Türkay, 2015).

Yine 1905 sayılı Kanunda bir hüküm bulunmamakla birlikte 01.06.1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun 43. Maddesi uyarınca meslek mensuplarına ihbar ikramiyesi ödenmesi söz konusu değildir (Taş, 2017).

3.3. İhbarcının Dava Açması

İhbar edilen vergi kaçağıyla ilgili olarak vergi inceleme elemanı tarafından yapılan inceleme neticesinde ihbarcıya ikramiye ödenmesine gerek bulunmadığına dair görüş ve öneri raporu düzenlenmesi halinde, ihbarcı tarafından bu rapora karşı dava açılabilir. Bu durumda davada husumetin yöneltileceği makam (davalı), inceleme elemanı değil, görüş ve öneri raporunu işleme koyan idare olacaktır (Alptürk, 2007).

Bunun yanında inceleme elemanınca düzenlenen görüş ve öneri raporunda ihbarcıya ikramiye ödenmesi yönünde görüş belirtilmiş olsa dahi ihbarcı tarafından görüş ve öneri raporu dava konusu yapılabilmektedir. Bu davaların açılmasındaki genel sebep, ikramiye tutarının eksik hesaplandığı düşüncesidir. Görüş ve öneri raporuna idare mahkemesinde ve vergi mahkemesinde dava açılması gerektiğine dair farklı görüşler bulunmakla birlikte Danıştay’ın görüşü, davanın vergi mahkemesinde açılması gerektiği yönündedir.¹

4. İhbarlara İlişkin Veriler

01/01/2005 - 31/12/2019 tarihleri arasında yapılan ihbarlar sonucunda ihbar ikramiyesi ödenenlerin sayısı ile ihbar ikramiyesi tutarlarına ait veriler aşağıda tablo halinde yer almaktadır.

Tablo 1: İhbar İkramesi Verileri

Yıl	İkramesi Ödenen Kişi Sayısı	Ödenen İhbar İkramesi (TL)
2005	72	515.332,00
2006	73	612.466,00
2007	87	613.450,00
2008	135	1.187.345,00
2009	127	782.715,00
2010	146	1.938.922,00
2011	Gelir İdaresi Başkanlığı 2011 yılı faaliyet raporunda veri bulunmamaktadır.	Gelir İdaresi Başkanlığı 2011 yılı faaliyet raporunda veri bulunmamaktadır.

¹ Danıştay 10. Dairesinin 07.11.2000 tarih E:1997/6315 K:2000/5526, 13.11.2000 tarih E:1998/1443 K:2000/5627, 14.03.2001 tarih E:1998/6485 K:2001/811 ve 18.09.2006 tarih E:2006/4704 K:2006/5190 sayılı kararları.

2012	196	3.082.853,00
2013	462	7.105.157,00
2014	296	6.202.554,00
2015	338	6.045.626,00
2016	240	3.142.130,00
2017	454	12.870.004,00
2018	391	6.396.266,00
2019	411	12.300.472,00

Kaynak: Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Raporları.

Tabloya göre, ihbar ikramiyesi ödenen ihbarcı sayısının en fazla olduğu yıl 2013 yılıdır. Miktar olarak en fazla ihbar ikramiyesinin ödendiği yıl ise 2017'dir. 2005, 2006, 2007 ve 2009 yılları hem ikramiye ödenen kişi sayısı hem de ikramiye tutarı açısından diğer yıllara göre oldukça düşüktür. Son beş yılda ise ödenen ikramiye tutarları önceki yıllara göre artış göstermekle birlikte genel olarak verilerin dalgalı bir görünüme sahip olduğu görülmektedir.

SONUÇ VE ETKİNLİK ÖNERİLERİ

Kamu harcamalarının finansmanında en önemli unsur olan vergi gelirlerinin olması gerekenden düşük olmasının en önemli nedeni kayıtdışı ekonomidir. Kayıtdışı ekonomi ile mücadele araçlarından birisi olan ihbar ikramiyesi müessesesi ise amaçlanan işlerliğe sahip bulunmamaktadır. Oysa gerekli şekil ve içerik şartlarını taşıyan ihbar dilekçeleri üzerine vergi incelemesi yapılmasına karar verilmesi halinde incelemeye hemen başlanması ve bu incelemelerin diğerlerinden öncelikle kısa bir sürede sonuçlandırılması, ihbar ikramiyesi müessesesinin önemini ortaya koymaktadır. Ülkemizde son yirmi yılda birçok af kanununun çıkarılarak belirli oranlar dahilinde vergi ve cezaların tahsilinden vazgeçilmesi, kamu harcamalarının finansmanında zorlanıldığının bir göstergesidir. Yine mükelleflerin vergi incelemesine tabi tutulmamak için af kanunları ile getirilen matrah artırım hükümlerinden yararlanarak geçmiş beyanlarında belirli oranlarda artırıma gitmeleri de beyan dışı bırakılan gelirlerinin olabileceğini göstermekte olup, bu açıdan da ihbar ikramiyesi müessesesinin vergi kayıp ve kaçığının önlenmesinde önemli bir yere sahip olduğu aşıkardır.

İhbar ikramiyesi müessesesinin amaçlanan ve beklenen işlerliğinin olmamasının çeşitli nedenleri bulunmakla birlikte en önemli nedenin vatandaşların vergi bilinci düzeyleri olduğu düşünülmektedir. Vergi bilinci düzeyi ne kadar yüksek olursa ihbar mekanizması da o ölçüde aktif olarak kullanılacaktır. Bunun için ilkokuldan itibaren müfredata konulacak vergi ile ilgili dersler sayesinde vergi konusunda bilgi ve bilinç düzeyi artırılarak ihbarın vatandaşlık ödevi olarak görülmesi sağlanmalıdır.

İhbar ikramiyesine ilişkin yasal düzenlemeler getiren 1905 sayılı Kanun, 1931 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe girdiğinden Kanunun 6. maddesinde düzenlenen parasal sınırlar ve oranlar güncelliğini yitirmiştir. Öncelikle ikramiye oranlarının daha cazip hale getirilmesi sağlanarak Kanunun dili sadeleştirilmeli, Kanunda geçen kavramlar daha net ve anlaşılır hale getirilmeli ve kapsama hangi vergilerin girdiği açıkça ortaya konulmalıdır.

Bir diğer husus da 1905 sayılı Kanunun bilinirliğinin artırılmasıdır. Bunun içinde kamu spotları ve sosyal medya yoluyla ihbarda ve ihbarcıda aranan şartların neler olduğu, ihbarlara somut bilgi ve belgelerin eklenmesi gerektiği ve ikramiyenin hangi oranda ne zaman ödeneceği vatandaşlara duyurulabilir. Böylelikle hem vatandaşlar bilgilendirilmiş olacaklar hem de gerekli şartları taşımadığı için inceleme aşamasına geçemeyen ihbarlar nedeniyle ilgili birimlerin iş yükünün boş yere artırılmasının da önüne geçilmiş olacaktır. Ayrıca ikramiyenin ne zaman hangi oranda ödeneceğine ilişkin olarak yapılacak bilgilendirme ile ikramiyenin yasal şartları oluşmadığından henüz ödenmediği veya kısmen ödendiği durumlarda, ihbarcılar tarafından kendilerine eksik ikramiye ödendiği ya da hiç ikramiye ödenmeyeceği düşüncesiyle açılan davalar da önlenmiş olacak ve ilgili birimlerin yanında mahkemelerin de iş yükü boş yere artırılmamış olacaktır.

Yine her türlü iletişim aracı ile ihbarcılarının isimlerinin kesinlikle gizli tutulacağı kamuoyuna duyurularak vatandaşların bu yöndeki çekinceleri giderilmeye çalışılmalıdır. Ancak her ne kadar sistemin etkin sonuçlar doğurabilmesi için ihbarcılarının hukuken korunmaları gerekiyorsa da ihbarın asılsız olduğu durumlarda, sadece aramalı incelemelerde değil, her türlü incelemede ihbar edilen tarafından talep edilmesi halinde ihbarcının isminin açıklanması gerektiği düşünülmektedir. Böylelikle zaten sınırlı olan denetim gücünün etkin olarak kullanılması sağlanacak hem de yine ilgili birimlerin gereksiz yere meşgul edilmesi engellenmiş olacak ve sadece husumet odaklı ihbarların da önüne geçilmiş olacaktır. Bunun yanında, ihbarın sabit olup olmadığı anlaşılana kadar ihbarcılarının isimlerinin gizli tutulması konusunda hem inceleme elemanlarının hem de vergi dairelerinin azami gayreti göstermeleri gerektiği tabiidir.

Günümüzde vergi idaresince her türlü ihbar, titizlikle değerlendirilmekte ve süratle neticelendirilerek sonucundan ihbarcıya bilgi verilmektedir. Vatandaşlara yaptıkları ihbarın sürüncemede kalmayacağı ve ivedilikle işleme alınarak yapılacak işlem sonucundan en kısa sürede kendilerine bilgi verileceğine ilişkin bilgilendirici yayımlar ve duyurular yapılarak vatandaşlar teşvik edilmelidir.

KAYNAKÇA

- Alptürk, E. (2007). Tüm Yönleriyle İhbar ve İhbar İkramiyesi. Ankara. Yaklaşım.
Başbakanlık Genelgesi, Sıra No:1993/2
Başbakanlık Genelgesi, Sıra No:2004/12
Budak, T. (2009), Türk Vergi Hukukunda İhbar ve İhbar İkramiyesi. İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye Araştırma Merkezi Konferansları. 52. Seri <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/7235>
- Eşgünoğlu, M., Buyrukoğlu, S. (2017). International Conference on “Scientific Cooperation for the Future in Economics and Administrative Sciences”, Thessaloniki. <https://www.researchgate.net/publication/320466932>
- GINALI, A. (2010). Vergi İhbarı Sonucu Ödenecek İhbar İkramiyesinin Usul ve Esasları. Çözüm, Eylül-Ekim.
- Maliye Bakanlığı İhbarlar Şubesi İç Genelgesi Sıra No:1990/1
Maliye Bakanlığı İhbarlar Şubesi İç Genelgesi Sıra No:1992/1
Maliye Bakanlığı Vergi İhbarları İç Genelgesi Sıra No:2000/1
Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği, 31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı Resmî Gazete (3. Mükerrer), İhbar Sonucu Tespiti ve İkramiye Hesap Çizelgesi (Örnek 17)
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2006). Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Raporu 2005. Yayın No: 14. https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/tanitim/FaaliyetRaporlari/2005/denetim.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2007). Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Raporu 2006. https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/yayinlar/2006_Faaliyet_Raporu.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2008). Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Raporu 2007. Yayın No: 64. https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/user_upload/yayinlar/2007_Faaliyet_Raporu.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2009). Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Raporu 2008. Yayın No: 93. <https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2008/faaliyetraporu2008.pdf>, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2010). Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Raporu 2009. Yayın No: 112. https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2009/2009_faaliyet_raporu.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2011). Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Raporu 2010. Yayın No: 132.

- https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2010/Faaliyet_raporu_2010.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2012). Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Raporu 2011. Yayın No: 151.
- https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2011/2011_YILI_FAALİYET_RAPORU.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2013). Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Raporu 2012. Yayın No: 167.
- https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2012/faaliyetraporu_2012.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2014). Gelir İdaresi Başkanlığı 2013 Yılı Faaliyet Raporu. Yayın No: 187.
- https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2013/2013_Faaliyet_Raporu.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2015). Gelir İdaresi Başkanlığı 2014 Yılı Faaliyet Raporu. Yayın No: 199.
- https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2014/2014_Faaliyet_Raporu.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2016). Gelir İdaresi Başkanlığı Faaliyet Raporu'15. Yayın No: 216.
- https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2015/2015_faaliyet_raporu.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2017). Gelir İdaresi Başkanlığı 2016 Yılı Faaliyet Raporu. Yayın No: 247.
- https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2016/2016_faaliyet_raporu.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2018). Gelir İdaresi Başkanlığı 2017 Yılı Faaliyet Raporu. Yayın No: 276.
- https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2017/2017_faaliyet_raporu.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı. (2019). Gelir İdaresi Başkanlığı 2018 Yılı Faaliyet Raporu. Yayın No: 314.
- https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2018/2018_faaliyet_raporu.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı.(2020). Gelir İdaresi Başkanlığı 2019 Yılı Faaliyet Raporu. Yayın No: 349.
- https://www.gib.gov.tr/sites/default/files/fileadmin/faaliyetraporlari/2019/2019_faaliyet_raporu.pdf, Erişim Tarihi:15.12.2020
- ŞENSES, N. (2017). Vergi Denetiminde İhbar Müessesesi ve Etkinliği. <https://vergialgi.net/vergi-denetiminde-ihbar-muessesesi-ve-etkinligi>, Erişim Tarihi:01.02.2020
- ŞENSES, N. (2015). İhbar İkramesine Müessesesi ve Etkinliği. Vergi Dünyası, 401(34).
- TAAŞ, F. (2017). Türk Vergi Sisteminde İhbar İkramesi : Sorunlar ve Çözümler. Maliye Dergisi, Ocak-Haziran;172:177-178
- Türk Dil Kurumu Sözlük, <https://sozluk.gov.tr>, Erişim Tarihi:12.12.2020
- TÜRKAY, İ. (2015). Vergi Kayıp-Kaçığının İhbarı ve Muhbire Ödenecek İhbar İkramesi. Ankara: Seçkin.
- 1905 sayılı Kanun
- 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun
- 213 sayılı Vergi Usul Kanunu
- 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu